

نظام نظریه پردازی و نوآوری علمی

نویسندگان:

ابوالفضل دوست پرست ترشیزی

یحیوب آراسد

روح‌الله احمدی

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - ۱۳۹۹

سرشناسه	:	دوست پرست ترشیزی، ابوالفضل، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدآور	:	نظام نظریه پردازی و نوآوری علمی/نویسندگان ابوالفضل دوست پرست ترشیزی، یعقوب پوراسد، روح الله اصغری؛ ویراستار علمی محمد قنداقی؛ ویراستار ادبی مینا نائیه، معصومه اشتری ماهنی؛ ناظر ویراستار مرتضی چشمه نور.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۴۶۸ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸-۱۹۳-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	دفاع ملی -- نوآوری
موضوع	:	Military readiness-- Technological innovations
موضوع	:	نظریه
موضوع	:	Theory (Philosophy)
شناسه افزوده	:	دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی
رده بندی کنگره	:	UA۱۰/۵
رده بندی دیویی	:	۳۵۵/۰۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۲۷۰۲۱

نظام نظریه پردازی و نوآوری علمی

نویسندگان: ابوالفضل دوست پرست ترشیزی-یعقوب پوراسد-روح الله اصغری

ویراستار علمی: محمد قنداقی

ویراستار ادبی: مینا نائیه-معصومه اشتری ماهنی

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه نور

صفحه آرا: حامد آریانی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول- تابستان ۱۳۹۹

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه -

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸-۱۹۳-۳

قیمت: ۹۰۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران. ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با هدف نهادینه سازی مرجعیت علمی در توسعه مفاهیم، گفتمان و تفکر راهبردی در کشور و بهره گیری از بنیان ها و نظریه های بومی، در صدد تدوین و ارایه راهبردهای تعالی بخش، علمی و تخصصی می باشد.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدو تشکیل و در دگردیسی و بازطراحی سازمانی پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به منظور کادر سازی در تراز انقلاب اسلامی در سطوح مدیران عالی کشوری و اسکناس مکلف بوده و وظیفه خطیر خود در جهت تربیت و آموزش فرماندهان و مدیران عالی رتبه کشور را سرلوحه تمامی برنامه ها قرار داده است.

اهمیت این امر هنگامی نمود بیشتری می نماید که نگاهی ژرف و آینده پژوهانه به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چرا که با ظهور تهدیدات نوین در عرصه بین الملل، لزوم داشتن چنین کانونی برای به سامان نگاه داشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر چشم انداز ایجاد تمدنی بزرگ موجب می شود تا این تلاش و تعهد سبب ترغیب سازان هایی گردد که برای پیروی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه ها و فعالیت های خود نیازمند راهبردهای تخصصی و علمی منبعث از گفتمان و تفکر راهبردی این دانشگاه و پژوهشگاه باشند. با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع ادبیات راهبردی در این دانشگاه که ماحصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم دفاعی راهبردی و دانش آموختگان است، نمایان می گردد.

فهرست مطالب

فصل اول: مفاهیم عمومی حوزه دفاعی و امنیتی	۱۷
مقدمه:	۱۹
الف- مفاهیم عمومی حوزه نظریه و نظریه پردازی	۱۹
۱-۱- عقل	۱۹
۲-۱- شناخت	۲۱
۳-۱- دانش	۲۳
۴-۱- علم	۲۵
۵-۱- حکمت و فلسفه	۲۹
۱-۵-۱- اقسام حکمت	۳۰
۲-۵-۱- نسبت حکمت و فلسفه	۳۱
۶-۱- ایده	۳۲
۷-۱- نظریه	۳۴
۱-۷-۱- رابطه نظریه و علم	۳۷
۲-۷-۱- نظریه پردازی	۳۸
۸-۱- مدل	۴۰
۹-۱- فرضیه	۴۲
۱۰-۱- پارادایم	۴۳
۱۱-۱- هستی شناسی	۴۷
۱۲-۱- معرفت شناسی	۴۸
۱۳-۱- روش شناسی	۴۹
۱۴-۲- مکتب	۵۱
۱۵-۱- کاربرد نظریه	۵۳
۱۶-۱- تحقیق	۵۴
۱۷-۱- سامانه (سیستم)	۶۰
۱۸-۱- منطق	۶۶
۱۹-۱- شهود	۶۹

۷۲	۲۰-۱- رأی و نظر
۷۲	۲۱-۱- مفهوم
۷۳	ب- مفاهیم عمومی حوزه دفاع و امنیت
۷۳	۲۲-۱- سیاست
۷۴	۱-۲۲-۱- نقد تعریف دانشمندان غربی از مفهوم سیاست
۷۴	۲-۲۲-۱- سیاست‌مداری یکی از ویژگی‌های مهم ائمه اطهار (علیهم‌السلام)
۷۴	۳-۲۲-۱- مفهوم سیاست در فرهنگ اسلامی
۷۵	۴-۲۲-۱- مفهوم سیاست از دیدگاه امام خمینی (ره)
۷۵	۵-۲۲-۱- مفهوم سیاست از دیدگاه فارابی
۷۵	۶-۲۲-۱- معنای متفاوت سیاست از منظر دانشمندان غربی و مسلمان
۷۸	۲۳-۱- امنیت
۸۴	۱-۲۳-۱- پارادایم امنیت
۸۴	۲-۲۳-۱- ویژگی‌های امنیت
۸۵	۳-۲۳-۱- تحول امنیت
۸۷	۲۴-۱- رهنامه (دکترین)
۹۰	۲۵-۱- استراتژی
۹۱	۲۶-۱- ریسک
۹۴	۲۷-۱- خطر
۹۴	ج- ارتباط نظریه با سایر مفاهیم
۹۴	جهانبینی و نظریه
۹۵	ایده و نظریه
۹۵	دیدگاه و نظریه
۹۷	مفهوم و نظریه
۹۸	قانون و نظریه
۹۹	پارادایم و نظریه
۱۰۰	مکتب و نظریه
۱۰۱	رویکرد و نظریه
۱۰۱	روش و نظریه
۱۰۲	مدل و نظریه

۱۰-۴-۲	مسئله را در قالب موضوع مخالف آن قالب‌بندی کنید.....	۱۲۲
۱۱-۴-۲	به‌کارگیری مطالعات موردی کمتر مرتبط.....	۱۲۳
۱۳-۴-۲	تمرکز بر فرایندها یا تمرکز بر متغیرها.....	۱۲۴
۱۴-۴-۲	در نظریه‌های نمونه‌ها و مثال‌های خاص.....	۱۲۶
۱۵-۴-۲	در نظریه‌های فرضیه مخالف.....	۱۲۶
۱۶-۴-۲	به‌کارگیری مداوم واژه‌های چه و چرا.....	۱۲۸
۱۷-۴-۲	با افراد بزرگ‌تر مانند پدربزرگان مشورت کرده و نادرستی نظر او را اثبات کنید.....	۱۲۹
۱۸-۴-۲	بررسی یافته‌های موجود در حالات حدی آن‌ها.....	۱۲۹
۱۹-۴-۲	بیوگرافی و ادبیات را مطالعه کنید و از انواع رسانه‌ها نهایت استفاده را ببرید.....	۱۵۰
۱-۴-۱	تکنیک روابط تحمیلی.....	۱۵۱
۱-۴-۲	و ادب تحلیلی را جابه‌جا کنید.....	۱۵۱
۲۲-۴-۲	ساده و تحلیلی را جابه‌جا کنید.....	۱۵۲
۲۳-۴-۲	تمام جواب را در نظر بگیرید.....	۱۵۵
۲۴-۴-۲	بر نوآوری‌های فن، سرمایه‌گذاری کنید.....	۱۵۵
۲۵-۴-۲	بر احساسات خود تمرکز کنید.....	۱۵۶
۲۶-۴-۲	تحریک عواملی در خود که موجب بروز استعدادها می‌شود.....	۱۵۶
۱۵۶	ارائه نظام ایده‌سازی.....	۱۵۶
۵-۲	مقدمه.....	۱۵۶
۶-۲	نگاهی به رویکردهای دینی حاکم بر حوزه ایده‌سازی و تمرکز پردازی.....	۱۵۸
۱-۶-۲	آیات مربوط به بحث نظریه پردازی.....	۱۵۹
۲-۶-۲	روایات مربوط به بحث نظریه پردازی.....	۱۶۰
۳-۶-۲	استخراج موارد مهم از مجموعه آیات و روایات.....	۱۶۴
۷-۲	دسته‌بندی.....	۱۷۴
۸-۳	ایده‌سازی و ایده‌نگاری در دفاع و امنیت.....	۱۷۷
۹-۲	نظام ایده‌سازی.....	۱۷۹
۱-۹-۲	گام‌های ساخت نظام ایده‌سازی.....	۱۷۹
فصل سوم:	نظریه و نظریه پردازی.....	۱۸۵
۱-۳	کارکردهای نظریه.....	۱۹۲